

NR 2 (54) KWIECIEŃ - CZERWIEC 2017 ROK

e-mail: herold.wodzislawski@gmail.com

<http://www.facebook.com/HeroldWodzislawski>

JUBILEUSZ 20-LECIA SAMORZĄDNIŚCI MIASTA

RADLIN 1997-2017

*„Od Was zależy, jaki kształt przybrać będzie,
w Polsce, wolność i demokracja”*

(Św. Jan Paweł II)

Mijają dwie dekady, od chwili odzyskania prawa do samostanowienia, przez mieszkańców Radlina. To dobry czas do przypomnienia tego historycznego wydarzenia. Dochodzenie do samorządności, to zawsze długi proces kształtowania się odrębnej jednostki administracyjnej. Samorządność Radlina wiąże się ściśle, ze staraniami mieszkańców, o uzyskanie statusu miasta. To kształtowanie się miejscowości Radlina można umownie podzielić na III okresy:

I SAMORZĄDNOŚĆ RADLIŃSKA 1933- 1954

Dla uzyskania statusu miasta, pierwsze kroki podjął wojewoda Michał Grażyński. To jego decyzją, w 1932 roku, gmina Biertułtowy została włączona do obwodu gminy Radlin. Już w roku następnym, 1 sierpnia 1933 roku, Radlin uzyskuje prawa miejskie. Były to prawa miejskie tylko częściowe, a to dlatego, że zostały uzyskane na mocy postanowienia ustawy o podatkach i finansach komunalnych. Decyzje zapadły więc na szczeblu wojewódzkim. Korzyści z tego awansu gminy czerpał głównie Skarb Państwa, zaś status miejski był znacznie ograniczony. Ówczesny Radlin był już bogatą gminą przemysłową, głównie za sprawą uruchomienia w 1883 roku kopalni „Emma”, a w 1911 roku koksowni „Radlin”.

II SAMORZĄDNOŚĆ RADLIŃSKA 1954- 1975

W okresie powojennym, następuje intensyfikacja produkcji węgla i koksu, wzrasta znaczenie Radlina. W radlińskich zakładach brakuje pracowników, więc przybywają tutaj prawie z całego kraju. Wybudowano dwa Domy Górnik, Zasadniczą Szkołę Górniczą, Dom Kultury, budowano nowe osiedla mieszkaniowe, a stare rozbudowywano. Wszystko to tworzy coraz bardziej, miejski charakter gminy. Zwieńczeniem tej dynamicznej rozbudowy było nadanie Radlinowi praw miejskich, na podstawie uchwały Prezydium Rady Ministrów z dnia 11.08. 1954 roku. W skład miasta weszły: Biertułtowy, Głożyny, Obszary i Radlin. W tym samym roku 1 października 1954 roku, na podstawie ustawy o zmianie podziału administracyjnego kraju – utworzono powiat wodzisławski, w skład którego weszło miasto Radlin. Następną reformą administracyjną, z dnia 1 czerwca 1975 roku, prowadziła do likwidacji powiatu, a Radlin i inne okoliczne gminy zostały włączone do Wodzisławia Śl.

III SAMORZĄDNOŚĆ RADLIŃSKA 1997 – nadal

Przemiany społeczno – polityczne lat 1989- 1990 otworzyły drogę do demokratyzacji życia publicznego w naszym kraju. Ta transformacja ustrojowa państwa, umożliwiła powołanie samorządów gminnych. Jedną z najistotniejszych ustaw kładących podwaliny, pod fundament demokratycznego państwa, była ustawa z 8 marca 1990 roku o samorządzie terytorialnym. Ta właśnie ustawa pozwoliła na powrót Radlina do statusu samodzielnej gminy. Nastąpiło to **1 stycznia 1997 roku**. Ten rok był początkiem nowego okresu dynamicznego rozwoju miasta we wszystkich dziedzinach życia. Pierwszym burmistrzem miasta została Barbara Magiera, pełniąca nadal tę funkcję. Szybko okazało się, że wykonywanie zadań publicznych przez samorząd zwiększa efektywność zarządzania i pozwala na lepsze zaspokojenie potrzeb i oczekiwań mieszkańców.

Powyższe krótkie przypomnienie historii związanej z tegorocznym Jubileuszem, obejmuje czasy najnowsze. Nie sposób jednak pominąć bogatych dziejów Radlina sięgających XII wieku. To przecież wiele pokoleń radlinian pracowało i budowało swoją najmniejszą Ojczyznę. Z tej często mało znanej przeszłości podam tylko niektóre daty i wydarzenia.

Rok 1243 – Biertułtowy (Biertultow) występują w dokumentach klasztornych.

Rok 1748 – Radlin zamieszkuje 51 chłopów i 17 zagrodników, w ich posiadaniu jest 119 koni.

Rok 1792 – powstaje kopalnia „Hoym”.

Rok 1862 – Ks. Skwara i ks. Wolczyk w swojej „Kronice” piszą: „Biertułtowy miały się zawsze dobrze, bo grunt gliniasty pilnie uprawiają” i dalej, że „gmina Biertułtowy była i jest najpobożniejsza, najlepsza i najgospodarniejsza”.

Rok 1882 – uruchomiono linię kolejową przez Obszary do Wodzisławia i Chałupek.

Rok 1887 – 115 domów w Biertułtowach zamieszkuje 1051 osób.

Rok 1900 – na Obszarach powstaje pierwsza szkoła powszechna.

Rok 1905- W Biertułtowach 1711 mieszkańców posługuje się językiem polskim, a zaledwie 139 językiem niemieckim.

Rok 1908 – Budowa elektrowni przy kopalni „Emma”.

Rok 1910 – na Obszarach mieszkało 608, a na kolonii „Emma” 1205 osób.

Rok 1921 – 20 marca tego roku, w przeprowadzonym plebiscycie, radlinianie zdecydowanie opowiedzieli się za powrotem do Polski.

Rok 1924 – pod opieką Koła Przyjaciół Harcerstwa tworzą się i działają m. in.: drużyny im. Tadeusza Kościuszki, Królowej Jadwigi i Emilii Plater. To początek wspaniałych patriotycznych dokonań radlińskich harcerzy.

Rok 1928 – zbudowano kościół w Biertułtowach. Pierwszym proboszczem parafii został ks. Franciszek Palarczyk. W roku 1978 proboszczem parafii biertułtowskiej został ks. Alfred Włoka. Kierował parafią w trudnym czasie niepokojów społeczno – politycznych, a to wymagało odwagi. W roku 1979 występował w obronie prawa górników do niedzielnego wypoczynku.

Rok 1939 – 1 września w krwawej potyczce na Głożynach w walce z niemieckim agresorem poległo siedmiu żołnierzy Armii Kraków. Tragedię poległych upamiętnia obelisk i tablica posadowiona przed Szkołą Podstawową w Głożynach, wykonana z inicjatywy i staraniem Błażeja Adamczyka.

Rok 1945 – 26 marca wyzwolenie Radlina.

Rok 1965 – Radlin – Obszary, oddanie do użytku Szkoły Podstawowej nr 4 im. G. Morcinka, będącej Pomnikiem 1000 - lecia.

Dzisiejszy Radlin, to miasto stale poprawiające standard życia swoich mieszkańców. Mimo silnego uprzemysłowienia, miasto posiada znaczne obszary zieleni, starannie utrzymywane i rozbudowywane, a to sprzyja rekreacji i wypoczynkowi.

Mieszkańcy korzystają z bardzo nowoczesnego i wielofunkcyjnego Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji oraz Miejskiego Ośrodka Kultury. Miasto realizuje wiele inwestycji proekologicznych, najnowszym dziełem jest tężnia solankowa na Wypandowie. To prawdziwy „mały kurort wypoczynkowy” – miejsce bliskiego wypoczynku dla całych rodzin. To rewelacyjna prozdrowotna inwestycja, taki radliński Ciechocinek (proponuję RACINEK, lub RAJCOK), ciągle wzbogacana o nowe rekreacyjne obiekty i urządzenia, a wszystko to zdrowiu ma służyć. Powiem bez przesady i z własnego doświadczenia: „**Na RAJCOKU spacerujesz, zdrowie szybko odzyskujesz**”.

Obiekt ten posiada bardzo dobrą lokalizację, bo w pobliżu centrum miasta, a równocześnie w malowniczej zalesionej dolinie źródłkowej, co pozwala wykorzystać naturalne zasoby, dobrej jakości wód źródłanych. W ochronie środowiska, najważniejszą inwestycją, jest budowa systemu kanalizacji sanitarnej. Modernizowane są układy komunikacyjne, prowadzona termomodernizacja budynków oraz działania ograniczające niską emisję.

Radlin, obchodzący 20 – lecie swojej samorządności to miasto nowoczesne i rozwojowe – ma swoje znaczące miejsce w strukturach powiatu wodzisławskiego i Subregionu Zachodniego, rozpoznawalne zarówno na Śląsku, jak i w kraju.

Kazimierz Cichy

Prezes Towarzystwa Miłośników Ziemi Wodzisławskiej w Wodzisławiu Śląskim

(foto. www.google.pl)

III KOKOSZYCKA JESIEŃ ARTYSTYCZNA – A. D. 2016

Zabawa na 102! Tak by można rzec o imprezie zorganizowanej w Kokoszykach, dzielnicy Wodzisławia Śląskiego. W piątkowe popołudnie 18 listopada A.D. 2016 do kokoszyckiej szkoły

zmierzały tłumy. To tu już po raz drugi na sali gimnastycznej zorganizowano III Kokoszycką Jesień Artystyczną, czyli spotkanie z twórczością pod patronatem Prezydenta Miasta Wodzisławia Śl. Mieczysława Kiecy. Zdaje się, że jest to największa i najciekawsza impreza amatorska organizowana w mieście. I tym razem spotkanie twórców amatorów zorganizowano

z wielkim rozmachem. Na to niezwykle spotkanie zaproszono kilka okolicznych chórów, które prezentowały ciekawy repertuar, swoje prace wystawiali artyści- malarze a także swoje wyroby z różnych dziedzin prezentowały okoliczne Koła Gospodyń Wiejskich. Na spotkaniu można było posmakować słodczy i smacznego smalcu. Spotkanie o godzinie 16 w ten słoneczny ciepły dzień otworzyła szefowa miejscowego KGW Zofia Widenka a następnie głos zabrał Prezydent miasta Mieczysław Kieca, który z rąk znanego miejscowego rzeźbiarza i malarza otrzymał piękną rzeźbę z węgla.

Następnie swoje piosenki zaprezentowały zespoły między innymi z Czyżowic i Syryni. Jednak w tegorocznym przeglądzie zwycięzcą konkursu został zespół z Rydułtów złożony wyłącznie z mężczyzn. Uczestnicy mogli poznać czterech autorów wystawianych obrazów w tym członka Towarzystwa Miłośników Ziemi Wodzisławskiej Piotra Solisa. Między innymi można było zobaczyć jego najnowsze dzieło pałac w Kokoszykach. Były też obrazy pani Śliwy z Kokoszyk i pana Markiewki z Wodzisławia. Swoje najnowsze obrazy i rzeźby zaprezentował Zygmunt Łaciok, współorganizator tych imprez. Prezentowane prace to malarska interpretacja modlitwierszy św. Hildegardy z Bingen. Ta niezwykle średniowieczna mistyczka jest patronką naszego kontynentu. Autor z jej

bogatej twórczości dotyczącej oddziaływania między światem żywych a zmarłych wybrał kilka wierszy, które wraz z odsłanianiem obrazów prezentował publiczności. Prezentowane obrazy to: Zielona gałązka, Wybawicielka, Radość niebiańska, Droga do światła, Posłuchaj szeptu, Pielgrzymowanie, Anioł kwiatów, Wieczność. Po tej niezwykle wzruszającej chwili zabawił nas swoim repertuarem zespół Kokoszyczanki pod kierownictwem niezmordowanej Joanny Lubańskiej. Piosenki wykonywane w różnych językach porwały publiczność, a niezwykle precyzyjne wykonanie wywoływały zachwyt. Kokoszycka impreza została podsumowana przez I zastępcę Prezydenta Miasta Dariusza Szymczaka w słowach niezwykle ciepłych. Na imprezę zaproszono

także delegację Towarzystwa Miłośników Ziemi Wodzisławskiej – Prezesa Kazimierza Cichego, członka Kazimierza Mroczek i wspomnianego już artystę Piotra Solisa. **Serdeczne podziękowania i gratulacje dla organizatorów tego radosnego spotkania z twórczością artystyczną.**

(tekst i zdjęcia Kazimierz Mroczek)

Więcej zdjęć: <https://www.facebook.com/HeroldWodzislawski/>

Działania Towarzystwa Miłośników Ziemi Wodzisławskiej po reaktywacji od 1990 do 2016 roku.

CZĘŚĆ I

I. Działania organizacyjne i statutowe TMZW.

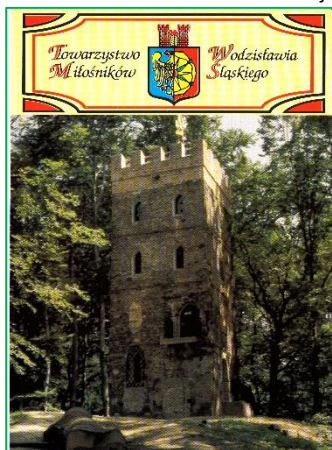
Zmiany ustrojowe jakie nastąpiły w Polsce spowodowały uwolnienie organizacji społecznych spod kurateli państwa. W Wodzisławiu Śląskim po latach stagnacji postanowiono reaktywować powstałe w roku 1966 Towarzystwo Miłośników Ziemi Wodzisławskiej. Organizacja po utworzeniu tzw. Wielkiego Wodzisławia w roku 1975 nosiła nazwę Towarzystwo Miłośników Wodzisławia Śląskiego. Do pierwotnej nazwy powrócono w roku 1994. Na zebraniu sprawozdawczym w wodzisławskim Pałacu Ślubów dnia 7 kwietnia 1994 roku podjęto jednomyślnie uchwałę do powrotu do pierwotnej nazwy Towarzystwo Miłośników Ziemi Wodzisławskiej. Wówczas też przyjęto na członka zbiorowego- Harcerski Krąg Seniora w Radlinie. Na początku roku 1991 ukonstytuowały się nowe władze stowarzyszenia. Funkcje prezesa powierzono Kazimierzowi Cichy, a wiceprezesem został Lech Litwora. To z jego inicjatywy ówczesnego wiceprezesa miasta, Lecha Litwora, postanowiono wznowić działalność Towarzystwa. Prezes i Wiceprezes pełnią te funkcje do dnia dzisiejszego. W roku 1993 podczas zebrania sprawozdawczego – wyborczego sekretarzem TMZW wybrano Henrykę Heliosz. Praca w stowarzyszeniu opiera się na wolontariacie i organizacja nie uzyskuje żadnych dotacji do swej działalności.

Towarzystwo Miłośników Ziemi Wodzisławskiej ma swój hymn, a jest to też hymn miasta - „Wodzisławską ziemię poznaj”. Słowa napisał znany regionalista z Radlina, Błażej Adamczyk, a muzykę Jan Szczepańczyk, chyba w roku 1978.

Towarzystwo Miłośników Ziemi Wodzisławskiej wielką wagę przywiązuje do działań proekologicznych. W dniach od 1 do 7 maja 1993 roku zorganizowano w mieście „Eko-tydzień”. W ramach akcji „Każdy uczeń ma swoje drzewko” dostarczono w roku 1995 do szkół sadzonki drzewek. Rok wcześniej miasto przekazało szkołom sprzęt ogrodniczy. Na jesieni roku 1996 przed siedzibą organizacji na wodzisławskim Rynku, ustawiono, w celach edukacyjnych drzewko ekologiczne na którym umieszczano hasła promujące ochronę środowiska. Towarzystwo Miłośników Ziemi Wodzisławskiej zostało też członkiem Regionalnego Centrum Edukacji Ekologicznej w Katowicach.

Towarzystwo Miłośników Ziemi Wodzisławskiej ustanowiło w roku 1996 brązowe medal pamiątkowy „Za zasługi dla Miasta”, wręczone dobrodziejom organizacji. Jako pierwszy medal otrzymała 12 września 1996 roku firma wodzisławska „Gepex”, za sfinansowanie odbudowy kapliczki przy ul. Ks. Pośpiecha w Wodzisławiu Śląskim.

O działalności Towarzystwa Miłośników Ziemi Wodzisławskiej powstały prace magisterskie a wśród nich praca Joanny Wizner „Towarzystwo Miłośników Ziemi Wodzisławskiej w latach 1990-1996”.

Głównym zadaniem jakie postawiła sobie już samodzielna organizacja była odbudowa zabytkowej baszty na Grodzisku. Ten szczytny cel został osiągnięty i wkrótce mieszkańcy mogli podziwiać ten jeden z najciekawszych obiektów naszego średniowiecznego miasta. Do tego celu przez pewien czas służyła luneta, niestety wkrótce skradziona. Uroczystość oddania do użytku odbudowanej baszty romantycznej odbyła się w sobotę 19 października 1991 roku o godzinie 11. Uroczystość uświetniła obecność Franciszka Ryś, zastępcy dyrektora wydziału kultury Urzędu Wojewódzkiego w Katowicach. Sama odbudowa trwała 8 miesięcy. Kierownikiem budowy był pan Wanczura z Rybnika - Popielowa. W środku budowli można było zobaczyć makiety budowli zabytkowych miasta i też repliki dawnej broni. Organizowano też wystawy okresowe między innymi, uczniów Szkoły Podstawowej w Syrni, dzieci z przedszkola nr 5 w Wodzisławiu, czy wystawa plakatu ekologicznego. Drewnianymi schodami zwiedzający mogli wejść na taras widokowy na wysokości 22 m i między innymi podziwiać miasto i okolice. Przy baszcie popularnością cieszyły się organizowane turnieje rycerskie. Tu też pamiątkowe zdjęcia robiło sobie wiele par nowożeńców. Basztę można było zwiedzać w okresie letnim w każdą sobotę i niedzielę od godz. 10 do ok. 18. Funkcję gospodarza baszty pełnił Eugeniusz Wuwer. Niestety po 13 latach, te działania zostały zniweczone poprzez tragiczny pożar baszty jaki miał miejsce 16 czerwca 2004 roku. Po przejęciu baszty przez miasto jest ona obecnie stopniowo remontowana.

Figury Starego Miasta postawione przez TMZW

Dla upamiętnienia pobytu Zakonu Franciszkanów w mieście, w dawnym ich klasztorze, a obecnie w wirydarzu Sądu Rejonowego **25 maja 1991** roku umieszczono figurę św. Franciszka. Figura pochodzi z XIX wieku i ma około 60 cm wysokości i jest darem Franciszkanów z Katowic - Panewnik. Przy okazji zorganizowano jarmark franciszkański. Wydarzenia te miały miejsce w sobotę przed Uroczystością Trójcy Przenajświętszej a pod tym wezwaniem był franciszkański kościół zakonny. Wspomniany Jarmark franciszkański zorganizowano trzy razy. Pierwszy to wspomniany już w roku 1991, drugi -13 czerwca 1992 i kolejny -6 czerwca 1993 roku.

W roku **1995** pojawiła się we wnęce jednej z kamienic prawie metrowa kamienna postać założyciela miasta księcia Władysława Opolskiego. Uroczyste odsłonięcie figury miało miejsce podczas Dni Wodzisławia -10 czerwca 1995 roku. Początkowo obok figury zamontowane były dwie stylowe latarnie.

Jednym z ważniejszych przedsięwzięć TMZW było umieszczenie na Rynku miasta we wnęce kamienicy nr 22 posągu patrona Wodzisławia Śląskiego św. Wawrzyńca. Wążąca 50 kg i mająca 1,30 cm wysokości rzeźba wykonana została w pracowni Państwa Kamińskich i umieszczona na Rynku. Liturgiczne poświęcenie figury świętego diakona Wawrzyńca odbyło się na Rynku we wtorek 10 sierpnia 1999 roku. Wcześniej ks. prob. Bogusław Płonka sprawował koncelebrowaną Mszę św. w kościele.

Natomiast w 7 listopada roku **2000** we wnęce wyremontowanej kamienicy przy Rynku nr 13 na rogu przy ul. Księżnej Konstancji umieszczono rzeźbę patronki tej ulicy wodzisławskiej księżnej Konstancji. Wykonawcą rzeźby jest Wiesław Kamiński. Figurę przez prawie rok można było oglądać w galerii „Art Władysława” i Urzędzie Miasta.

Chcąc upamiętnić udział wodzisławian w powstaniach śląskich w roku **2002** na wodzisławskim rynku umieszczono płaskorzeźbę „Niezanego Powstańca” na kamienicy nr 9. Na płaskorzeźbie znajduje się wizerunek Józefa Grzegorzka, wodzisławskiego powstańca. Autorem wysokiej na 1,8 m płaskorzeźby jest Marek Grzybek z Czyżowic, artysta - plastyk.

Inne obiekty zrealizowane przez TMZW

Latem roku 1996 została odnowiona z inicjatywy TMZW zabytkowa XIX - to wieczna kapliczka pw. Św. Trójcy na ul. ks. Pośpiecha w Wodzisławiu Śląskim. Natomiast rok później – w 1997 - odnowiono kolejny zabytek, kapliczkę przy ul. B. Chrobrego w wodzisławskim Radlinie II. Przy renowacji tego obiektu wykorzystano cegłę z odbudowy romantycznej baszty na Grodzisku. Projekt techniczny wykonała Ewa Maciejek a pracami remontowymi kierował Jacek Szkolnicki.

Z inicjatywy Towarzystwa Miłośników Ziemi Wodzisławskiej na Rynku na elewacji kamienicy nr 19, umieszczono w roku 2001 zegar słoneczny o wymiarach 3 na 3 m z sentencją „Zegar ten miasta ozdoba, chodzi jak mu się podoba”. Na tarczy zegara umieszczono grafiki obrazujące zabytki naszej ziemi. Projektantem grafiki jest Ola Serwotka, a projekt całości wykonał prof. Adam Szczurowski.

Towarzystwo nie zapomniało i o górniczych tradycjach tej ziemi. Likwidacja kopalni „1 Maja” skłoniła władze organizacji do upamiętnienia tego przedsięwzięcia. Koło szybowe z tej kopalni stało na skwerku przed Wodzisławskim Centrum Kultury w roku 2001.

W roku 1999 dzięki staraniom Towarzystwa umieszczono w parku miejskim nowy grzyb w miejsce zniszczonego. Dawny wodzisławski grzyb zrobiony na pniu starego drzewa wykonał Walenty Czerwiński w czasach II Rzeczypospolitej. Nowy grzyb powstał na pniu dębowym ofiarowanym przez Nadleśnictwo Rybnik.

W roku 2002 na skwerze przed gmachem Urzędu Miasta Wodzisławia Śląskiego z inicjatywy TMZW wzniesiono ciekawy obelisk pod nazwą „Integracja. Partnerstwo. Współpraca”. Między dwoma cyrkami umiejscowiono „kulę ziemską”. Obelisk upamiętnia położenie miasta na 50-tym równoleżniku i otwartości miasta na kontakty. Odsłonięcie obelisku nastąpiło 14 czerwca 2002 roku w ramach XXXIII Dni Wodzisławia Śląskiego. Aktu tego dokonał ówczesny prezydent miasta Ireneusz Serwotka w obecności przedstawicieli partnerskich miast – Karwiny, Gładbeck, Alanyi.

W czerwcu 1994 roku w ramach obchodów XXV Dni Wodzisławia Śląskiego w wodzisławskim parku miejskim otwarto kompleks gastronomiczno-muzealny z oberżą regionalną „Konstancja”. Tym samym odnowiono dawny parkowy „Zwierzyniec”.

W dniu 19 października roku 1998 o godz. 16 w Domu Rekolekcyjnym Archidiecezji Katowickiej w wodzisławskiej dzielnicy Kokoszyce umieszczono z inicjatywy TMZW tablicę pamiątkową. Upamiętnia ona pobyt w tym pałacu w roku 1968 kard. Karola Wojtyły, późniejszego papieża Jana Pawła II. Poświęcenia tablicy dokonał ówczesny Metropolita Górnośląski ks. abp Damian Zimoń. W ramach obchodów 20 rocznicy pontyfikatu papieża Jana Pawła II zorganizowany też został konkurs „Życie i działalność Karola Wojtyły” oraz konkurs na najpiękniejszy album o papieżu. Natomiast kilka miesięcy wcześniej we wspomnianym domu rekolekcyjnym w maju 1968 roku zorganizowano sesję „Ślady Kardynała Wojtyły na Ziemi Wodzisławskiej”. Podczas tego spotkania można było usłyszeć wspomnienia kolegów papieża ks. Franciszka Wąsala i ks. Franciszka Koniecznego.

Towarzystwo Miłośników Ziemi Wodzisławskiej włączyło się aktywnie do działań na rzecz powołania samorządowego powiatu wodzisławskiego, jaki zaczął funkcjonować od roku 1999. Już w styczniu 1993 roku prezes naszej organizacji Kazimierz Cichy wystosował oficjalne pismo do prof. Michała Kuleszy ówczesnego podsekretarza Stanu w Urzędzie Rady Ministrów wskazując, że mieszkańcy naszej ziemi oczekują utworzenia powiatu wodzisławskiego i obawiają się reaktywacji powiatu rybnickiego w dawnych granicach.

Jednym z najważniejszych przedsięwzięć w roku 2012 Towarzystwa Miłośników Ziemi Wodzisławskiej było **zbudowanie repliki bramy powitalnej** z okazji 90- tej rocznicy wkroczenia do miasta Wojska Polskiego w roku 1922. Wówczas to oficjalnie nasze miasto włączone zostało do Rzeczypospolitej Polskiej. Na wodzisławskim Rynku replika bramy stała 30 czerwca 2012 roku. Natomiast w niedzielę 8 lipca 2012 roku ks. proboszcz Bogusław Płonka odprawił uroczystą Mszę św. na Rynku, podobnie, jak to miało miejsce w pamiętnym roku 1922. Po uroczystej liturgii odbyła się piękna parada wojsk powstańczych w wykonaniu Grupy „Powstaniec Śląski” Kazimierza Piechaczka. Można było też posmakować żołnierskiej grochówki. To wyjątkowe przedsięwzięcie organizowano przy wsparciu władz miasta oraz grup rekonstrukcyjnych a także Liceum Plastycznego naszego miasta.

Towarzystwo Miłośników Ziemi Wodzisławskiej włączyło się do akcji, by w odnowionym kościele pw.

Wniebowzięcia NMP przy wodzisławskim rynku była sprawowana msza w dawnym klasycznym rycie rzymskim, zwanym dziś Nadzwyczajny Rytem Rzymskim. Taka msza jest systematycznie celebrowana przez kapłana wyznaczonego przez Metropolitę Górnośląskiego abp. Wiktora Skworca. Ks. abp powołał do tej posługi ks. dr Adama Tonderę. Pierwsza stara msza była sprawowana w niedzielę 6 maja 2012 roku i zgromadziła około 200 wiernych. Msza sprawowana jest od roku 2016 regularnie w każdą czwartą niedzielę miesiąca o godzinie 13. Poprzednio była sprawowana w trzecie niedziele miesiąca o godz. 15.30.

Dnia 7 lipca 2013 roku TMZW uczestniczyło na wodzisławskim Rynku w Festiwalu Organizacji Pozarządowych organizowanym przez Starostwo Powiatowe w Wodzisławiu Śląskim. Także w roku 2015 organizacja uczestniczyła w tym festiwalu. Każdy mógł otrzymać kopię „Gazety Wodzisławskiej” z roku 1932.

W roku 2015 z inicjatywy Kazimierza Cichego w holu głównego budynku Urzędu Miasta Wodzisławia Śląskiego przy ulicy Bogumińskiej zamieszczona gablotę z eksponatami górniczymi. Wystawa „Górnicze tradycje Wodzisławia Śląskiego” była eksponowana przez rok do czasu remontu budynku.

II. Konkursy i imprezy szkolne zorganizowane przez TMZW

Towarzystwo Miłośników Ziemi Wodzisławskiej wspierało działania podejmowane wśród dzieci i młodzieży szkolnej. Już w roku 1993 zorganizowano konkurs plastyczny dla szkół „Środowisko, w którym żyjemy”. Pierwsze miejsce i nagrodę w wysokości ówczesnego miliona złotych otrzymała Szkoła Podstawowa z osiedla z wodzisławskiej dzielnicy Wilchwy. Nagrodzono też szkoły nr 4 z wodzisławskiego Jedłownika i nr 10 z Wodzisławia Śląskiego a także Markłowic.

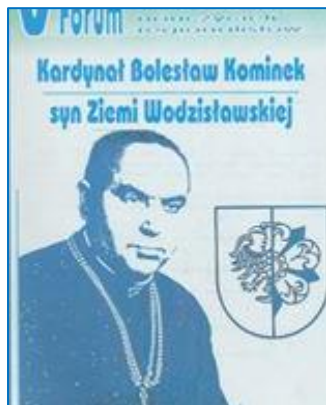
Dnia 12 listopada 1966 roku z inicjatywy Kazimierza Mroczek w obecności Prezesa Kazimierza Cichego powołano Koło Młodzieżowe przy Zespole Szkół Ekonomicznych w Wodzisławiu Śląskim, przy ulicy Szkolnej 1. Podobne koło założyła Aleksandra Serwotka w Zespole Szkół Technicznych w Wodzisławiu Śląskim przy ulicy Pszowskiej 92. Założycielka jest autorem projektu odbudowy baszty romantycznej na Grodzisku. Natomiast w Szkole Podstawowej nr 2 w wodzisławskim Jedłowniku koło szkolne powstało z inicjatywy Waldemara Paszyliki, nauczyciela historii 14 grudnia 1992 roku. Uczniowie tej placówki włączyli się aktywnie w zbieranie materiałów dotyczących dawnego kościołka drewnianego w Jedłowniku i odkrywanie śladów po śladach byłej niedokończonej kopalni „Anna- Południe” w Czyżowicach.

Dzień wagarowicza roku 1996 w wodzisławskim Zespole Szkół Ekonomicznych zdominowała impreza folklorystyczna „Wodzisławskie Godki”, promująca śląską mowę. Współorganizatorami było TMZW a prezes stowarzyszenia wręczył po raz pierwszy wodzisławskie Oskary, czyli Zefliki. Nagrodzono autorów filmu wideo „Władysław 1257” oraz „Ekologia 1995”. Wiosną roku 1968 członkowie Koła Młodzieżowego TMZW przy ZSE nakręcili na kasecie wideo fabularyzowany film „Wodzisławski Chrystus Frasobliwy”. Twórcom tego dzieła wręczono po raz pierwszy

wodzisławskie Oskary, czyli rzeźbę wodzisławskiego Zeflika. Podczas folklorystycznej imprezy można było zobaczyć spektakl „Sceny z życia dawnego Wodzisławia”.

Niecodzienną wymowę miało spotkanie w wodzisławskim Urzędzie Stanu Cywilnego w czwartek 11 grudnia 1997 roku w popołudniowych godzinach. Odbędzie się tu podsumowanie akcji „Dzieciatko powodzianom” z udziałem bp. Piotra Libery z Katowic oraz władz miasta na czele z prezydentem Ireneuszem Serwotką. Młodzież przekazała pieniądze na pomoc dla poszkodowanych uczniów naszego regionu przez „Powódź Tysiąclecia” jaka miała miejsce latem 1997 roku.

W październiku 1998 roku w Urzędzie Stanu Cywilnego zorganizowano spotkanie młodzieży z Wodzisławia i czeskiej Ostrawy na temat inwazji wojsk Układu Warszawskiego na Czechosłowację w roku 1968.

Od roku 1999 Towarzystwo Miłośników Ziemi Wodzisławskiej rozpoczęło organizować Forum Wodzisławskich Nauczycieli Regionalistów. Pierwsze forum odbyło się w marcu 1999 roku. Drugie forum zgromadziło 40 nauczycieli regionalistów, a główny referat dotyczył przyrody Ziemi Wodzisławskiej. Natomiast III forum zorganizowane w czwartek 22 kwietnia 1999 roku zgromadziło w wodzisławskim USC 30 uczestników, a tematem głównym była ekologia. W dniu 5 kwietnia 2000 roku Towarzystwo Miłośników Ziemi Wodzisławskiej zorganizowało już IV Forum Nauczycieli Regionalistów w I LO w Wodzisławiu Śląskim z udziałem metropolity Górnośląskiego ks. abp Damiana Zimonia. Natomiast V forum odbyło się w Zespole Szkół Ekonomicznych w Wodzisławiu Śląskim 30 października 2000 roku. Jednym z wiodących tematów była postać Kardynała Bolesława Kominka, radlinianina.

Od roku 1997 Towarzystwo Miłośników Ziemi Wodzisławskiej przystąpiło do organizacji Turnieju Wiedzy o Wodzisławiu Śląskim „Ekologia – Historia – Kultura” dla młodzieży szkół średnich. Pierwszy konkurs zorganizowano w czwartek 12 czerwca 1997 o godz. 12 w Zespole Szkół Ekonomicznych w Wodzisławiu Śląskim roku z udziałem drużyn reprezentujących cztery wodzisławskie szkoły. Zwycięzcami zostali uczniowie Zespołu Szkół Ekonomicznych. Drugi Turniej miał miejsce dnia 4 czerwca 1998 roku również w ZSE.

Tym razem znowu zwyciężyła drużyna tej szkoły. Laureatem zorganizowanego w dniu 2 czerwca 1999 roku przez Koło Młodzieżowe TMZW III Turnieju Wiedzy o Wodzisławiu Śląskim został wiceprezes koła. Przy okazji turnieju można było zobaczyć wystawę zdjęć autorstwa znanego fotografa Andrzeja Piontek. W roku 2000 dnia 7 czerwca w Zespole Szkół Ekonomicznych Koło Młodzieżowe TMZW zorganizowano kolejny IV Turniej Wiedzy o Wodzisławiu Ekologia- Historia – Kultura. W tej edycji zwyciężyła drużyna z I Liceum Ogólnokształcącego w Wodzisławiu Śląskim. W listopadzie Koło Młodzieżowe Towarzystwa Miłośników Ziemi Wodzisławskiej zorganizowało konkurs dla młodzieży „75 lat diecezji katowickiej” z nagrodami ufundowanymi przez redakcję „Gościa niedzielnego” z Katowic.

Jednym z większych przedsięwzięć Towarzystwa Miłośników Ziemi Wodzisławskiej było zorganizowanie we wtorek 26 września 2000 roku rajdu „Grodzisko 2000”. Uczestniczyły w tym przedsięwzięciu drużyny z wodzisławskich gimnazjów, a trasa przebiegała spod hotelu Amadeus poprzez Balaton do baszty na Grodzisku. Na trasie były punkty kontrolne na których należało się wykazać między innymi znajomością dziejów miasta i okolic a także przygotowanie konkurencje sportowe. Na mecie na uczniów czekała żołnierska grochówka i dla wszystkich uczestników nagrody. W roku 2001 Towarzystwo Miłośników Ziemi Wodzisławskiej przy wsparciu finansowym Urzędu Komitetu Integracji Europejskiej zorganizowało konkurs plastyczny i internetowy „Ziemia Wodzisławska w Europie”. Na konkurs napłynęło ponad 100 prac uczniów wszystkich typów szkół w regionie. Wyniki konkursu podsumowano na uroczystym spotkaniu w wodzisławskim Urzędzie Stanu Cywilnego 26 listopada 2001 roku.

W roku 2010 w ramach obchodów Dnia Dziecka w galerii „Art Wladislavia” można było otrzymać opracowaną graficznie legendę o najeździe Tatarów na miasto w XIII wieku. Przygotował tekst i opracował go graficznie Radek Mikołajczyk.

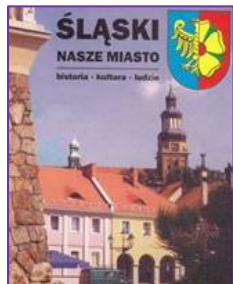
Także w roku 2010 TMZW wsparło konkurs wiedzy o mieście organizowany przez Szkołę Podstawową nr 10 w Wodzisławiu Śląskim.

III. „Herold Wodzisławski” pismo Towarzystwa Miłośników Ziemi Wodzisławskiej w Wodzisławiu Śląskim i inne publikacje.

W marcu 1991 roku ukazał się pierwszy numer miesięcznika poświęconego krzewieniu miłości do Ziemi Ojczyzny „Herold Wodzisławski”. Skład pierwszego zespołu pisma był następujący: Krystyna Froncek, Kazimierz Cichy, Stefan Górski, Kazimierz Kłosok i Antoni Mruzek. Pismo to potem wychodziło nieregularnie do roku 1996. Ogółem wydano 23 numery pisma.

Po wielu latach przerwy wydawanie pisma wznowiono w roku 2009 z inicjatywy Kazimierza Mroczeck. „Herold Wodzisławski” wydawany jest obecnie jako kwartalnik i liczy osiem stron. Początkowo wychodził w szacie czarno -białej i był głównie dostępny w internecie oraz jako kserokopia. Od roku 2013 jest drukowany w kolorze. Do końca roku 2016 wydano 30 numerów pisma. Numeracja Herolda została zachowana więc numer z czwartego kwartału 2016 roku nosi nr 52. Nakład papierowy pisma wynosi 300 egzemplarzy. Jednak jest on rozsyłany w wersji elektronicznej i dostępny w internecie. Do nr 36 (grudzień 2012) szatę graficzną pisma opracowywał Radosław Mikołajczyk. Pismo jest drukowane w drukarni Legis na Wilchwach od roku 2012. Obecnie pismo do druku przygotowuje Kazimierz Mroczeck.

Od 12 grudnia 1996 roku zaczął się ukazywać miesięcznik „Zeflik” – pismo Koła Młodzieżowego Towarzystwa Miłośników Ziemi Wodzisławskiej przy Zespole Szkół Ekonomicznych w Wodzisławiu Śląskim. Miesięcznik wychodził do czerwca 2000 roku i ukazały się 33 numery „Zeflika”. Mottem pisma były słowa „Cudze kraje zwiedzaj, oglądaj i badaj. Swoją ojcowiznę ukochaj. Tu żyj, pracuj, umieraj”. Pierwszy numer miał cztery strony a pismo do numeru czwartego wydawane było nieregularnie. Od października 1997 w związku z 30-leciem Zespołu Szkół Ekonomicznych pismo już było wydawane jako miesięcznik. W gazetce od 1997 roku był dodatek „Zefliczek” pisany gwarą śląską a od stycznia 1999 roku dodatki „Eko- Zeflik” i „Europa Nostra”. Były też tam teksty w języku czeskim i niemieckim. Nakład gazetki wynosił około 100 egzemplarzy. Pismo

miało stronę internetową www.free.ngo.pl/tmzw. W roku 1999 jako jedyne pismo z województwa śląskiego otrzymało wyróżnienie w ogólnopolskim konkursie czasopism szkolnych. Nakładem małej poligrafii Koło Młodzieżowe wydało kilka pozycji. Są to: Kazimierz Mroczeck, Zarys historii kościoła pod wezwaniem Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny w Wodzisławiu Śląskim – 1998 r.; Karol Miarka, Husyci na Górnym Śląsku. Opowiadanie z XV wieku podług kroniki i ustnego podania ludu, brw, V Forum wodzisławskich nauczycieli regionalistów, Kardynał Bolesław Kominek syn Ziemi Wodzisławskiej-2000 r.; Czesław Thullie, Wodzisław średniowieczne miasto śląskie – 2000 r.; Ludwik Musioł, Wodzisław, parafia, miasto i ziemia w historycznym rozwoju – 2000r.; Katalog zabytków sztuki w Polsce, Tom VI województwo katowickie, powiat wodzisławski, zeszyt 14, pod red. Izabeli Rejduch – Samkowej i Jana Samka – 2000 r.;

Książki i opracowania TMZW : Wydanie „Kroniki Henkego” (grudzień 2001 r. i czerwiec 2003 r.), „Proszę, dziękuję, przepraszam” – autorka: Jadwiga Mander; Jadwiga Mander tekst i ilustracje „Poszła Karolinka” (1998 r.); Marian Małecki: „Księżna Konstancja” (1998 r.), Jerzy Michalski: „Buków i okolice” (1994 r.), Stanisława Wojtyna: tomik wierszy p.t. „Ekologiczny grzech”(1995 r.), Kazimierz Cichy: „Wodzisław – nasze

miasto”(2003 r.); Kazimierz Cichy: „Krajobrazy Ziemi Wodzisławskiej” (2005 r.), Kazimierz Cichy: „100 lat 1911-2011 Koksowni Radlin”, Kazimierz Cichy: „100 lat elektrowni Marcel w Radlinie”, Kazimierz Cichy: „50 lat Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji w Wodzisławiu Śląskim” (2016 r.)

IV. Punkt bezpłatnych porad prawnych prowadzony przez dr Dominikę Lapawę, członek TMZW.

Od końca roku 2013 w galerii Towarzystwa Miłośników Ziemi Wodzisławskiej „Art Wladislavia” na staromiejskim Rynku w Wodzisławiu Śląskim nr 20 można uzyskać w każdy pierwszy poniedziałek miesiąca bezpłatne porady z każdej dziedziny prawa. Poradę udziela adwokat dr Dominika Lapawa od godziny 14-16. Pierwsze porady miały miejsce dnia 2 grudnia 2013 roku. W roku 2014 z bezpłatnych porad prawnych skorzystało 81 osób, w roku 2015 porad udzielono 86 osobom. Natomiast w roku 2016 zainteresowanych poradami były 83 osoby. Łączne porad prawnych udzielono **250 osobom**.

V. Internet – facebook <https://www.facebook.com/HeroldWodzislawski>

Na najpopularniejszym na świecie portalu społecznościowym FACEBOOK strona poświęcona działalności TMZW została założona z inicjatywy Kazimierza Mrocze w roku 2013. Strona Herolda Wodzisławskiego do końca roku 2016 miała ponad 700 polubień. Jest tu dostępny Herold Wodzisławski oraz liczne archiwalne i współczesne fotografie miasta i Ziemi Wodzisławskiej. Kolekcja dawnych zdjęć na tej stronie należy chyba do jednej z największych. Współczesne zdjęcia są między innymi autorstwa Andrzeja Piontek, laureata licznych nagród w dziedzinie fotografii. Wcześniej informacje o działalności TMZW były zamieszczane na internetowej stronie Darka Dyrszłaga wladislavia. moje forum. Net w zakładce Towarzystwo Miłośników Ziemi Wodzisławskiej.

C. D. N.

Kazimierz Mroczek – członek TMZW - listopad 2016 rok

WIEŚCI OD WODZISŁAWIA SPRZED LAT 100 i więcej

Jednym z najciekawszych i niewątpliwie pięknych obiektów obecnego Wodzisławia Śląskiego jest dawne sanatorium, a obecnie Wojewódzki Szpital Chorób Płuc im. dr Alojzego Pawelca, na ulicy Brackiej nr 13. Budynek ten, a w zasadzie zespół budynków wpisany jest do rejestru zabytków województwa śląskiego pod nr A/40/01. Historię tego ciekawego obiektu opracował Paweł Porwoł, a można się z nią zapoznać w publikacji wydanej nakładem Starostwa Powiatowego w Wodzisławiu Śląskim pt. „Zabytki Powiatu Wodzisławskiego”.

Poniższe informacje to wiadomości z okresu budowy obiektu i jego otwarcia z lat 1897 i 1898, które stanowią uzupełnienie wspomnianego ciekawego opracowania. Teksty pochodzą z ówczesnych Nowin Raciborskich

●Wodzisław. W lesie sąsiednim, zwanym Grodziskiem, rozpoczęto już wstępne prace do budowy zakładu leczniczego dla suchotników (chorych na płuca) z Górnego Śląska. Zakład to bardzo potrzebny, dotąd jednak złożono dopiero połowę sumy na koszt budowy. Będzie trzeba jeszcze wiele zachodów, aż budynki i ich urządzenia wewnętrzne będą odpowiadały istotnym potrzebom. (nr 63, czwartek 27 maja 1897)

●Wodzisław. Budowa zakładu leczniczego dla chorych na płuca postąpiła już tak daleko, że ostatniej soboty można już było obchodzić uroczyste szczęśliwe ukończenie robót mularskich. Do wykończenia całkowitego budowy, a zwłaszcza do wewnętrznego urządzenia brak jeszcze wiele pieniędzy, ale jest nadzieja, że ofiarność publiczna nie zawiedzie. (nr 128 czwartek 28 październik 1897r.)

●Wodzisław. Zakład leczniczy dla suchotników, którego budowa w przyszłym roku ukończoną zostanie, otrzyma światło elektryczne. Z tego powodu istnieje projekt, aby i w mieście światło elektryczne zaprowadzić. (nr 144 sobota 4 grudnia 1897 r). Suchoty płuc (zwane gdzieś lęzkiem) zabierały w ostatnich latach w obwodzie regencyjnym opolskim przeciętnie do 4000 ofiar w roku; z tych około 3000 osób były w wieku od 15 do 60 lat. Knapszaft górnoszląski wykazuje nadto swymi zapiskami, że od roku 1884 choroba ta tak niebezpieczna wciąż się wzmacnia. W zakładach leczniczych w obwodzie opolskim można jednak tylko 800 suchotników znaleźć umieszczenie i pomoc i ten to wzgląd spowodował w końcu, że w Wodzisławiu postanowiono wybudować obszerny zakład, w którym by znaleźć mogli pomoc także ubożsi mieszkańcy obwodu, jako to robotnicy, rzemieślnicy, niżsi urzędnicy, nauczyciele itd. (nr 5 wtorek 11 stycznia 1898r)

●Wodzisław. Otwarcie ludowej lecznicy nastąpi prawdopodobnie w czerwcu r. b. Koszta leczenia i utrzymania ustanowiono na 3 m. dziennie od osoby. O ile chorzy należeli do towarzystwa ubezpieczającego, wniosek o przyjęcie ich do lecznicy nastąpić powinien ze strony towarzystwa ubezpieczającego od kalectwa (inwalidztwa, albo ze strony zarządu kasy chorych, w innych wypadkach wprost od chorego. Wnioski przyjmuje dyrekcja lecznicy. Do wniosku należy dołączyć podanie, że chory zaopatrzone jest w potrzebną odzież i bieliznę. Lecznicza przyjmuje tylko takich chorych, u których się choroba w początku objawia i którzy mają widoki odzyskania zdrowia. Nieuleczalnych lecznica nie przyjmuje. (nr 48 czwartek 21 kwietnia 1898 r.)

●Wodzisław. Poświęcenie nowo zbudowanego zakładu dla suchotników odbyło się dnia 2 Lipca. (nr 78 wtorek 5 lipca 1898 r.)

●Wodzisław. Do nowo tu utworzonego zakładu leczniczego przyjmują chorych na suchoty (lęzoka) pod następującymi warunkami: Chory winien wystosować piśmienną prośbę o przyjęcie do rady regencyjnego i medycznego dr. Rötha (Regierung- und Medicinal- rath Dr. Rota) w Opolu, do której dołączyć należy oświadczenie, czy może i w jaki sposób chory chce zapłacić koszt, wynoszące 3 marki dziennie za utrzymanie, oraz świadectwo lekarskie spis i opis na formularzu, dostarczany przez zakład w Wodzisławiu. Skoro zarząd zakładu zapewni przyjęcie, natenczas chory winien donieść zakładowi, którego dnia i o której godzinie przybędzie. Chorych kobiet nie przyjmują w zakładzie, tylko mężczyzn. (nr 91 wtorek 2 sierpnia 1898 r.)

Zebrał z Nowin Raciborskich Kazimierz Mroczek

I DALSZE WIEŚCI OD WODZISŁAWIA

♦ **Wodzisław - 1889 r.** W zeszły czwartek [9 maja] rano wbiegła do miasta naszego spłoszona prawdopodobnie przez kłusowników (rabczyków) sarna i wskoczyła przez szybę we drzwiach do składu pewnego kupca; ztamtąd wyskoczyła przez tylne okno na podwórze. Nie mogąc nigdzie znaleźć drogi wyjścia wskoczyła przerażone zwierzę przez okno do pobliskiej kuchni, z kądem wydobyło się znów przez okno na przyległe podwórze; ztamtąd zaś uciekło przez otwartą bramę na ulicę i do pobliskiego lasu. Biedne zwierzę długo zapewne miejskich odwiedzin swych nie przeżyje, ponieważ poraniło się znacznie przeskakując przez okna, w których potłuło razem 14 szyb!

♦ **Wodzisław - 1889 r.** We, wtorek [2 lipca] obchodził nasz pierwszy nauczyciel pan Krzoska 25-letnią rocznicę pracy nauczycielskiej, Pan Krzoska pracuje już od lat, 19 w mieście naszym i pozyskał sobie szczerą życzliwość swych współobywateli.

♦ **Wodzisław 1889 r.** W sobotę [17 sierpnia] w nocy około godziny dwunastej spaliła się tu stodoła gospodarza S. wraz z całym sprzętem tegorocznym. Jedynie dzielnej straży naszej zawdzięczać należy, że ogień nie zajął sąsiednich budynków. Straty są znaczne, bo stodoła była lichy zabezpieczona. Ogień miał być podłożonym.

♦ **Wodzisław 1889 r.** W Sobotę [17 września] rano znaleziono tu w rowie młyńskim ciało wdowy T., właścicielki stojącego tuż obok domu. Pani T. żyła w bardzo dobrych stosunkach i cieszyła się ogólnym szacunkiem, przeto nie można przypuszczać, iżby sobie sama życie odebrała. Chciała ona prawdopodobnie jeszcze późno wieczorem wyjść na miasto i w ciemności wpadła do rowu, w którym śmierć znalazła. Nieszczęśliwa pozostawiła kilkoro dzieci.

♦ **Wodzisław 1889 r.** We Wtorek [1 października] przejechał wieczorny pociąg w pobliżu żydowskiego cmentarza pewnego głuchoniemego szewca z Mszannej. Nieszczęśliwy ten chciał przejść przez szyny w chwili gdy nadjeżdżał pociąg, którego łoskotu z powodu swej głuchoty nie słyszał. Gdy go na lokomotywie w zmroku wieczornym spostrzeżono, było już zapóźno pociąg wstrzymać. Koła lokomotywy uciły nieszczęśliwemu głowę wraz z szyją i całą rękę, Śmierć nastąpiła natychmiast.

♦ **Wodzisław 1898 r.** Czterech chłopców liczących 3 do 5 lat poszło się pewnego dnia ślizgać na stawek zamrznięty. Lód był jednak jeszcze bardzo cienki i jeden z nich, syn pomocnika mularskiego Gławatego, który się najdalej od brzegu zapuścił, zarwał się i wpadł do wody. Dwaj chłopcy, przestraszeni tym wypadkiem, uciekli, trzeci jednak, choć ma tylko 5 lat, nie stracił przytomności; pobiegł czem prędy po drązek, podał go tonącemu, przyciągnął towarzysza na brzeg lodu i pomógł mu się z wody wydostać.

♦ **Wodzisław 1898 r.** Piekarz Stoś znalazł przy rozbieraniu własnego domu zamurowany w ścianie garniec z pieniędzmi. Było w nim ok. 300 sztuk mniejszych i większych pieniędzy złotych, pochodzących z czasów 7-letniej wojny.

♦ **Wodzisław 1898 r.** Pewnego dnia nauczyciel H. wykladał w szkole tutejszej o właściwościach trującej rośliny zwanej szalejem. Jeden z chłopaków chciał na sobie doświadczyć skutków tej rośliny i zjadł kawałek. Naturalnie zaraz zachorował i gdyby nie rychła pomoc lekarska, byłby niechybnie życiem przypłacił swą lekkomyślność.

Zebrał z Nowin Raciborskich Kazimierz MroczeK

Ogłoszenia:

Bezpłatne porady prawne udzielane są przez Panią adwokat dr Dominikę Lapawę w każdy pierwszy poniedziałek miesiąca od godz. 14 – 16 w galerii „Art Władysłavia”. Galeria Towarzystwa Miłośników Ziemi Wodzisławskiej mieści się w Wodzisławiu Śląskim na Rynku nr 20 (obok księgarni Św. Jacka). Zapisy nie obowiązują a porady są udzielane z każdej dziedziny prawa, bez żadnych ograniczeń. Terminy porad mogą ulec zmianie w związku z obowiązkami zawodowymi adwokata.

Kancelaria Adwokacka dr Dominika Lapawa, 44-300 Wodzisław Śląski, ul. Wałowa 27, tel. 661 159 656, tel/fax 32 457 11 07

www.dominikalapawa.pl

e-mail: dominika.lapawa@poczta.onet.pl

Niedzielną Msza Święta w Nadzwyczajnej Formie Rytu Rzymskiego - tzw. TRYDENCKA odprawiana jest w każdą czwartą niedzielę miesiąca o godzinie 13.00 w kościele pw. Wniebowzięcia NMP w Wodzisławiu Śląskim (kościół przy Rynku). Klasyczną Rzymską Mszę św. odprawia ks. dr Adam Tondera, proboszcz z Rybnika - Popielowa. Bezpłatne polsko – łacińskie mszaliki ze stałymi częściami tej liturgii dostępne są przed każdą Mszą św. W miesiącu lipcu i sierpniu Mszy Trydenckich w Wodzisławiu Śląskim nie ma. Są odprawiane m.in. w Raciborzu i Gliwicach.

<http://trydencka-wodzislaw.blogspot.com/>

„HEROLD WODZISŁAWSKI” wydawany jest przez Towarzystwo Miłośników Ziemi Wodzisławskiej w Wodzisławiu Śląskim

Redakcja i skład biuletynu:

Kazimierz MroczeK (tel. 604 360 809; e-mail: herold.wodzislawski@gmail.com)

Adres redakcji i administracji: Galeria „Art Władysłavia” Towarzystwa Miłośników Ziemi Wodzisławskiej w Wodzisławiu Śląskim, ul. Rynek 20, 44-300 Wodzisław Śląski

Galeria czynna: poniedziałek i czwartek od 11 – 16. (Tel. w sprawie dyżurów: poniedziałek – tel. 604 360 809, czwartek – tel. 602 494 643)

Uwagi prawne:

Wydawca ani żadna inna osoba działająca w imieniu Wydawcy nie ponosi odpowiedzialności za ewentualne skutki wykorzystania informacji zawartej w „Heroldzie Wodzisławskim”, ani za pomyłki, które tu mogą się pojawić. Prezentowane opinie, poglądy, oceny i wydarzenia odzwierciedlają prywatne oceny ich autorów. Niniejsza publikacja w formie zarówno drukowanej jak i elektronicznej podlega ochronie zgodnie z Ustawą z dnia 4 lutego 1994 o prawie autorskim i prawach pokrewnych. Rozpowszechnianie i przedruk części lub całości tekstu dozwolony wyłącznie z podaniem źródła.

DRUK: Drukarnia „LEGIS”, ul. Jastrzębska 157, 44-304 Wodzisław Śląski, tel. 32 455 11 66